

Már mondhatnám is az áment, de még egy némethlászlói hasonlatot átadok nektek: „A házasság olyan, mint egy birodalomalapítás. A házasságra lépőknek arra kell gondolniuk, hogy ők az új Ádám és Éva, akiből az új emberiség fogan.”

Kedves ifjú Pár! Mielőtt elindulnátok a közös úton, Isten színe – és e gyülekezeté – előtt fogjátok meg egymás jobb kezét, és esküvel erősítsétek meg elhatározásotokat! Ámen.

JÓZSA ISTVÁN LAJOS

„LEGYEN BENNETEK SÓ”

„Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú?”

(Zsolt 119,9)

„Lábad előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága.”

(Zsolt 119,105)

„Jó a só, de ha a só izetlenné válik, hogyan adjátok vissza az ízét? Legyen bennetek só, és békességben éljetez egymással.”

(Mk 9,50)

Kedves keresztény Testvéreim! Kedves konfirmáló Ifjak!

A konfirmáció minden gyülekezet életében örömteli, megható és emlékezetes alkalom. Az Isten iránti hála érzésén túl minden ilyen istentisztelet a gyülekezet reménységét, bizakodását erősíti meg. Igen, mert ők jelentik számunkra a folytatást.

Minden konfirmáló nemzedék a jövő reménységét, a megmaradás zálogát, biztosítékát jelenti számunkra.

A keresztények táborába, Isten seregébe ismét újoncokat veszünk fel, akik elkötelezik magukat Jézus jó vitézeiként Isten és ember szolgálatára, a keresztény értékek őrzésére, védelmére és érvényesítésére. De elkötelezik magukat az evangélium szerinti életre is!

Éppen ezért a konfirmáció nem csupán ünnepélyes, örömteli alkalom, hanem fogadalomtétel, bizonyágtevés is a jézusi értékrend, keresztény hit és szeretet mellett.

Isten és a gyülekezet előtt kifejezitek azon szándékotokat, hogy hasznára, javára, előmenetelére kívántok lenni keresztény hitközösségeteknek. Fontos szá-

motokra apáitok szellemi, lelki és hitbeli öröksége. Méltó folytatás kívántok lenni. Jézus zászlaját fiatalos erővel és lendülettel magasra kívánjátok emelni, hogy embertársaitok is lássák az irányt, a helyes, látszatoktól, hazugságoktól mentes, tiszta, keresztény jövőű útját. Azt akarjátok, hogy életetekben, valamint közösségek életében jézus evangéliuma, tanítása érvényre jusson, diadalmaskodjék. Azt kívánjátok, hogy Isten országa teret hódítson az emberi szívekben és közösségekben; hogy újra meghonosodjon és megerősödjön a gyarlóságoktól mentes, tiszta, keresztény élet tájainkon.

Öntudatos tagjai kívántok lenni egyházi közösségünknek, és én hiszem, hogy ezt nem pusztán hagyományörzésből teszitek, hanem hisztek a keresztény élet szépségében, tisztaságában és értékében, hisztek a keresztény szereteten nyugvó közösség jövőjében.

Bizakodásra és reménykedésre ad okot a gyülekezet számára, hogy a fiatalok ebben a mai szellemi-lelki irányvesztettségben visszatáltak egy biztos viszonyítási ponthoz: az isteni parancsolatokhoz, a jézusi evangéliumhoz. A hagyományos vallási értékek ismét iránymutatókká kezdenek válni az életben való tájékozódáshoz, iránykereséshez, mert évezredes emberi tapasztalat igazolja azokat.

A felolvasott bibliai versben a zsoltáros valami ehhez hasonló fogalmaz meg: „Lábam előtt mécses a Te igéd, ösvényem világossága.” Péter apostol a prófétai beszéd útmutató, tájékozódást szolgáló szerepéről hasonlóan nyilatkozik: „Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben (2Pt 1,19)”.

A lelki értékek, a nemes emberi erények ápolásának, őrzésének és továbbadásának helye az egyház. A keresztény szellemiségnek és lelkiségnek; a szolgáló szeretet eszményének; a megértő, megbocsátó, együttérző, áldozatra indító szeretet ébrentartásának és továbbadásának helye az egyházi közösség. Az egyházi közösségben cselekedeteink, megnyilvánulásaink fokmérője az önzetlen szeretet kell hogy legyen továbbra is, függetlenül attól, hogy hétköznapijainkat átszővi a lelkiséget igen keményen romboló piacgazdaság, merkantilista életszemlélet. Az egyházi közösségben nincs helye öncélú, önös érdekeknek, hatalomváagnak, haszonlesésnek. Az egyházi közösségben a jézusi szellem, a szolgáló szeretet eszménye, az evangéliumi lelkület kell motiválja, irányítsa cselekedeteinket. Az egyházban cselekedeteink, megnyilvánulásaink kiváltója, mozgató rugója az önzetlen segítő szándék kell legyen. Közösségem megmaradásának, fejlődésének, haladásának elősegítése és munkálása. A kereszténység lényege és ereje: az önkéntességben és önzetlenségben rejlik.

Az egyház nem nyújthat táptalajt más érdekeknek, más szándéknak, más ambícióknak, más vágyaknak, mert ez ellentétben állna Jézus tanításával, az evangélium szellemével, az egyház rendeltetésével, szerepével, Isten törvényei-

vel. Nem hódíthat teret, nem győzedelmeskedhet az egyházi életben is a merkantilista életszemlélet, amely mindenben üzletet, üzleti hasznot keres. A jutalmat Istentől kapjuk, de nemcsak tőle, hanem embertársainktól is. Ugyanis önzetlen, áldozatos cselekedeteinkkel elnyerjük felebarátaink és hittestvéreink tiszteletét, szeretetét, elismerését és megbecsülését. S kell-e ennél nagyobb jutalom? Ismétlem, kedves konfirmándusok, hogy az egyházi közösségekben áldozatos munkátokért az egyház nem ígér földi jutalmat, nem anyagi javakban fizet, hanem lelki kincsekben. Jézusi mértékkel méri le cselekedeteitek értékét. Az egyházban más értékrend uralkodik, mint a világban. Itt nem áll az a fajta gondolkodásmód, hogy mindenki pénzért dolgozik. Az egyházban az az elv járja, amit a „régiek” latinul is fennen hangoztattak: *primus inter pares*, azaz: elsőnek lenni az egyenlők között – az önzetlen szolgálatban. Egyetlen motiválója legyen cselekedeteiteknek: segíteni az egyházat abban, hogy be tudja tölteni hivatását a társadalomban, azaz lehessen a társadalom sója, élő lelkiismerete! Mert ha az egyház be tudja tölteni rendeltetését a társadalomban, akkor kétségtelenül jobb és elégedettebb lesz az egyes ember, de jobbak lesznek az emberi kapcsolatok, közösségek, intézmények is! Egyén és közösség kölcsönhatással vannak egymásra. A közösség tükröt tart az egyén elé. A közösség mérlegén mérheted le egyéni értékedet. A másik emberhez viszonyítva mérheted meg magad, ahogy József Attila fogalmazta: „Hiába fűrösztöd önmagadban, csak másban moshatod meg arcodat.” De az igazi mérce a jézusi, az ő tanítása és életpéldája. Ehhez kell felnőni. Csak a magasra állított mérce növelhet. Alacsony követelményekhez nem lehet felnőni. Ilyen magas mérce a jézusi. S nem elég jó szakemberré válni, jó közösségi embernek is kell maradni!

Olyan szomorú, hogy sok ember az egyházas szellemtől és keresztény életviteltől távol tartja magát. Miért? Mert tévesen úgy véli, hogy vallása, egyházához való tartozása gátolja őt szabadsága megélésében, önmaga megvalósításában, élete kiteljesítésében. Sok ember hiszi úgy – persze tévesen –, hogy akkor szabad, ha kijátssza az erkölcsi törvényeket, holott épp ellenkezőleg: önző vágyainak foglya. Pál apostollal fogalmazva: „Mert mindenki rabja lesz annak, ami őt legyőzte!” Ez a fajta téves gondolkodás vezet el egy beszűkült, öncélú, önös életszemlélethez és életformához. Az egyház mindig fórumot kínál a tehetséges emberek számára önmaguk és képességeik megmutatására. Mindig a közösség szolgálatában nőtt nagygyá az ember, és vált követendő példaképpé!

Kedves Konfirmálók, Szülők, Keresztszülők és Nagyszülők!

A Bibliából azt olvastam fel, hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú: „Úgy, hogy megtartja ígédet”. Mert: „Lábam előtt mécses a Te ígéd, ösvényem világossága.” (Zsolt 119).

De azt is felolvastam, kedves Konfirmandusok, hogy „legyen bennetek só”. A jézusi tanításnak, az evangéliumnak sója az, amely óvja életünket a romlástól,

gyarlóságoktól, gyengeségektől, büntől és veszedelmektől. A keresztény ember a társadalom sója kell legyen. A jézusi tanítvány, a keresztény értékrend szerint élő ember törekszik arra, hogy tartalmas életet éljen. A só ízt ad az ételnek. Az evangéliumnak sója pedig ízt ad az életünknek és a közösségi életnek is. Ha tehát a társadalomból elvesz a keresztény ember, a keresztény értékrend szerint gondolkodó és élő ember, óhatatlanul bekövetkezik a közösségi élet megromlása. „Ha a só ízetlenné válik, hogyan adják vissza az ízét?” Ha az egyén és a közösség lemond az életének ízt adó keresztény tanítás sójáról, mi lesz közösségeinkkel, mi lesz gyermekeinkkel, mi lesz apáinktól örökölt értékeinkkel? Mi lesz önazonosságunkkal? Óhatatlanul csorbát szenved, megindul a romlás, az önelveszejtés útján.

Ezért szólunk ma hozzátok javatokat akaró szeretettel: Legyen bennetek só, a keresztény evangéliumnak sója! Legyen lábatok előtt mécses a jézusi tanítás, az ige, mely a szellemi-lelki útvesztőkben világító lámpásként ragyog számotokra, míg felragyog a nap és felkel a hajnalszillag szívetekben. Ámen.

Könyvszemle

A lélekből építő • Gellérd Imre-émlékkonferencia Székelykeresztúr, 2005. augusztus 6., Kiadja az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége, Kolozsvár, 2007.

„Isten őrizzen attól, hogy elkapjon a cinizmus oly veszélyes *minden-mind-egy* állapota. Írsz egy könyvet, írsz két könyvet, megírod *a könyved* – »És akkor mi van?«” – Tette fel a kérdést dr. Gellérd Judit, az édesapja életéről, hányattatásairól és haláláról szóló, a *Liberté rabja* című kötet szerzője 2005. augusztus 6-án Székelykeresztúron a huszonöt éve eltávozott lelkész-teológus emlékére szervezett konferencián.

A kérdés retorikus volta félreismerhetetlen, választ hát nem igényel. Inkább lapozzunk bele a két évvel ezelőtti konferencia „tárgyi bizonyítékába”, a 2007-ben napvilágot látott *A lélekből építő* című kötetbe. A fedőlapról férfiarc néz ránk. Szomorú és szigorú, de a szeme mélysége majdnem zavarba ejtő, és *üzen*. Nem lehet pontosan leolvasni, mit akar üzeni – ezért is van mögötte egy 166 oldalas könyv, amelyben a jól szerkesztett emlékkonferencia gerincén haladva sorra ki-fejlenek e tekintet öröklétbe kövült rezzenései.

A kötet két szerkezeti egysége közül az első képezi az emlékkonferencia anyagát, a második rész Gellérd Imre írásaiból kínál ízelítő válogatást, mintegy beteljesítve az olvasó „de halljuk őt magát” igényét.

Benczédi Ferenc a megnyitó istentisztelet soraival – avagy ahogy ő fogalmaz: „az emlékezés távcsövén keresztül” – már közel is hozza Gellérd Imre alakját, kinagyítva jézusi ideál vezette ember-tisztánlátását, szeretetteljes szolgálatát.

Dr. Szabó Árpád püspöki köszöntőjéből egy nyitott szívű, talentumokkal bőségesen megáldott és velük gazdálkodni tudó ember jelenik meg. Szombatfalvi József ugyancsak személyes hangú köszöntőjéből már Gellérd Imre szomorúságának okai is felvillannak.

Egy kötetben belüli műfajváltás mindig frissítően hat, vizsgálatunk „tárgya” pedig a műfaji változatosság, színesség szempontjából is figyelemre méltó: a köszöntések, előadások, vallomások csupán a céllal sorjáznak itt, hogy méltó emléket állítsanak az unitárius egyház e példaértékű emberének. A Gellérd-tanulmányok, -prédikációk, -elbeszélések, -versek pedig már úgy szólnak hozzánk, mint az a kinyilatkoztatás, amelynek az emlékkonferencia 16 személy ajkán megszólaló szövege csak „lábjegyzetül” szolgált.